

EFEKTYVUS ENERGIJOS VARTOJIMAS: KAI ĮPROČIAI VIRSTA SĄMONINGAIS TAUPYMO VEIKSMAIS

Energijos vartojimo efektyvumo didinimo
kompetencijų centro l. e. p. vadovė
Agnė Stonienė

2026-04-22

Lietuvos
Respublikos
aplinkos
ministerija

Projektas „Energijos efektyvumo didinimas Lietuvoje“ (Nr. LIFE20 IPC/LT/000002) yra finansuojamas Europos Sąjungos LIFE programos ir Lietuvos Respublikos lėšomis. Šiame pranešime pateikiamas viešosios įstaigos Lietuvos energetikos agentūros požiūris, ir Europos Komisija nėra atsakinga už bet kokį šios informacijos panaudojimą.

LIFE IP EnerLIT – ENERGIJOS EFEKTYVUMO DIDINIMAS LIETUVOJE

Projekto tikslas – paremti Nacionalinio energetikos ir klimato srities veiksmų plano įgyvendinimą, stiprinti strateginius gebėjimus, rengti ir diegti energijos vartojimo efektyvumo priemones transporto, pastatų bei pramonės sektoriuose.

Projekto sritys:

Nacionalinių ir regioninių pajėgumų stiprinimas

Tvarūs ir energetiškai efektyvūs pastatai

Efektyvus ir klimatui draugiškas mobilumas

Žalia ir energiją tausojanti pramonė

Žalieji viešieji pirkimai

Projekto partneriai:

Projektas „Energijos efektyvumo didinimas Lietuvoje“ (Nr. LIFE20 IPC/LT/000002) yra finansuojamas Europos Sąjungos LIFE programos ir Lietuvos Respublikos lėšomis.

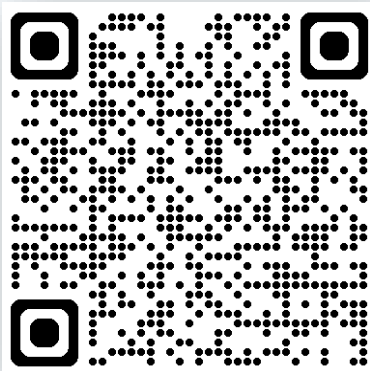

Veiklos tikslas – apžvelgti švietimo ir konsultavimo priemonių įgyvendinimą, **vykdyti intervencijas elektros ir šilumos vartotojų elgsenai, mažinant energijos vartojimą** bei gautų rezultatų pritaikymas teisės aktų atnaujinimui ir energijos tiekėjams.

Vartotojų elgseną keičianti intervencija – veiklos, kurios turi **pasiekti vartotojus ir skatinti juos diegti energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones**, įgyvendinti patarimus, kurių poveikis yra galutinės energijos suvartojimo mažinimas.

Kaip kurti veiksmingas energijos vartojimo elgsenos keitimo priemones

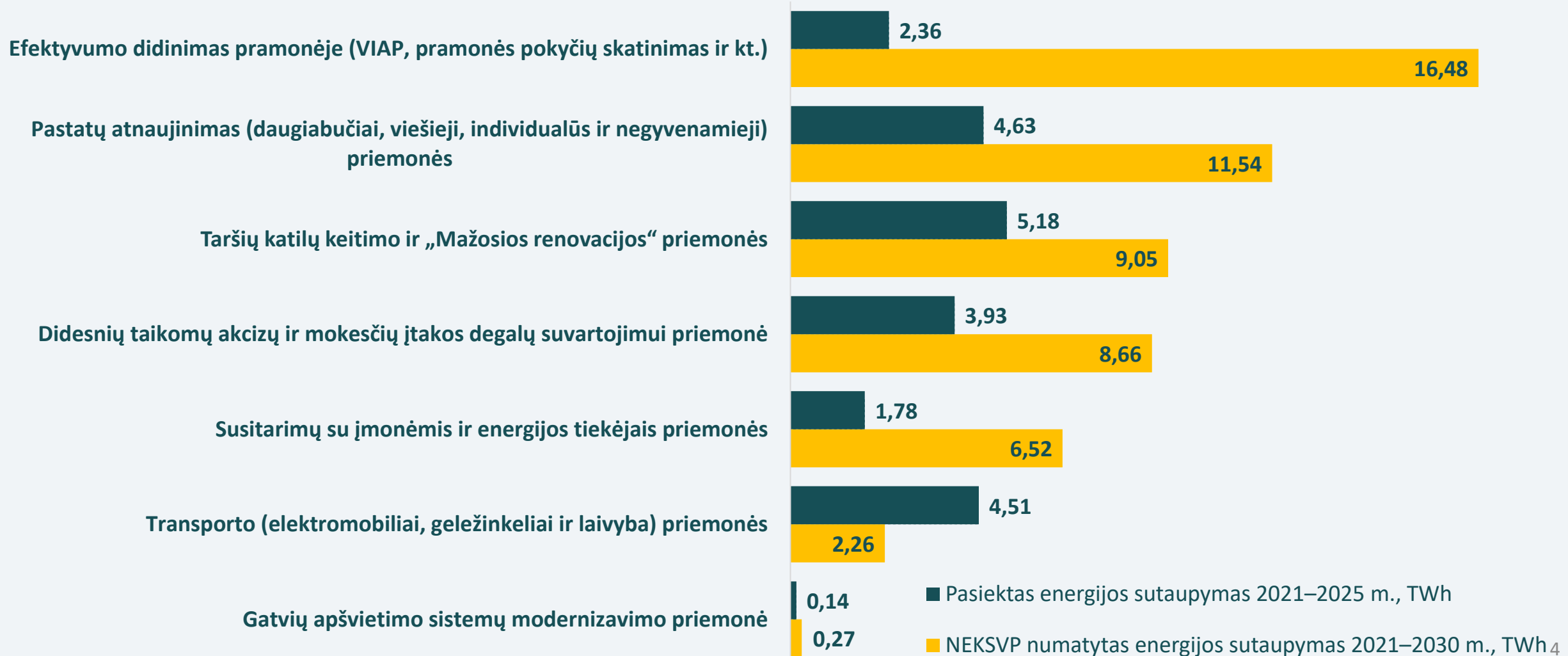

Vartotojų elgsenos poveikis energijos vartojimui

LIETUVA JAU PASIEKĖ 56,8 PROC. ENERGIJOS TAUPYMO TIKSLO – DIDŽIAUSIĄ POVEIKĮ TURĖJO KATILŲ KEITIMAS IR PASTATŲ RENOVACIJA

Metai	Energijos sutaupymo tikslas, TWh	Pasiekti energijos sutaupymai, TWh
2021–2030	39,3	22,56

ŠVIETIMO IR KONSULTAVIMO PRIEMONIŲ ĮGYVENDINIMAS 7 PROC. PRISIDĖS PRIE LIETUVOS ENERGIJOS TAUPYMO TIKSLO SIEKIMO

Lietuvos tikslas per
2021–2030 m.
sutaupyti 39,3 TWh

Energijos tiekėjų įgyvendinamos
švietimo ir konsultavimo priemonės
iki 2030 m. sutaupys:

2,77 TWh

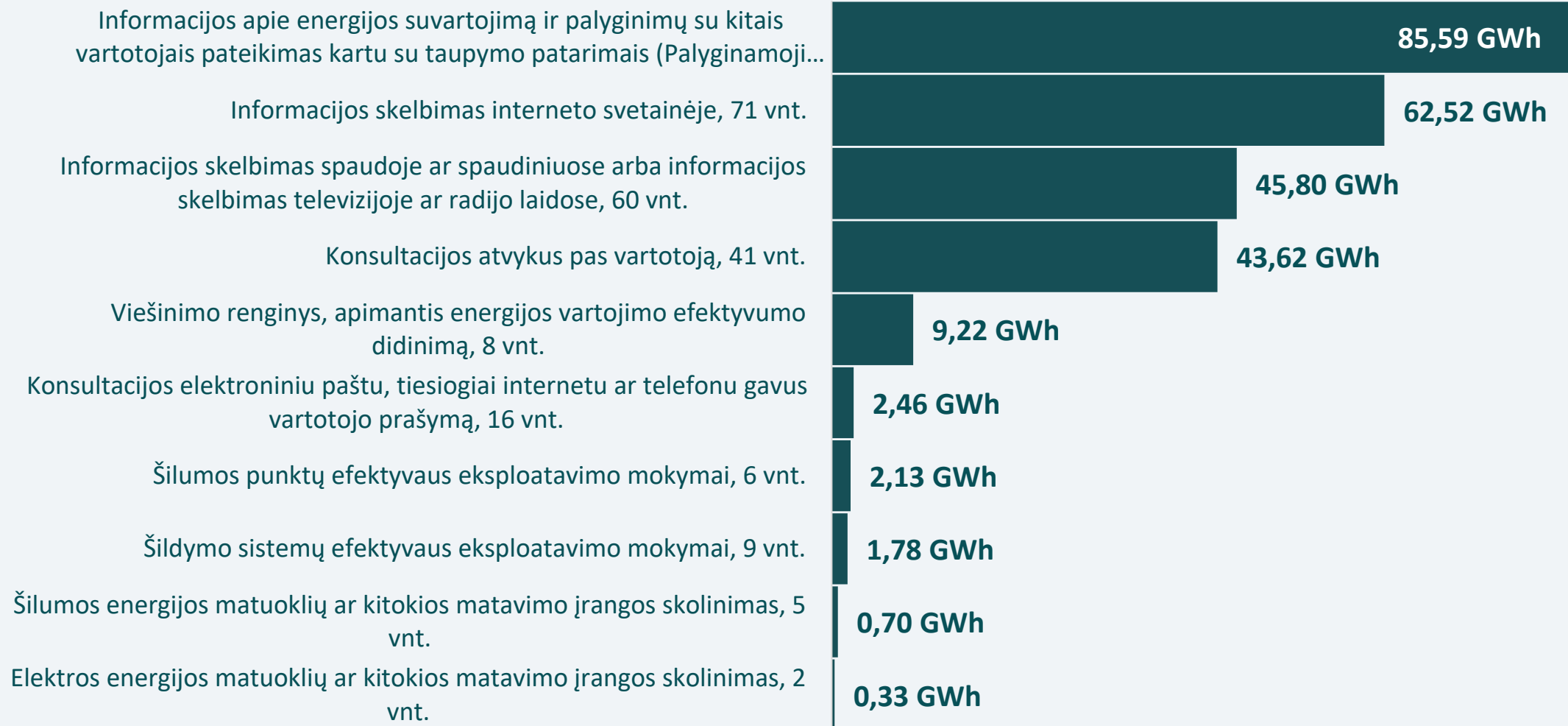

Tai sudaro apie 26 proc. Lietuvos namų
ūkiuose per metus suvartojamos energijos.

DAŽNIAUSIAI ENERGIJOS TIEKĖJAI INFORMACIJĄ SKELBIA INTERNETO SVETAINĖJE IR SPAUDOJE

Pagal tipą deklaruotų priemonių skaičius, vnt.

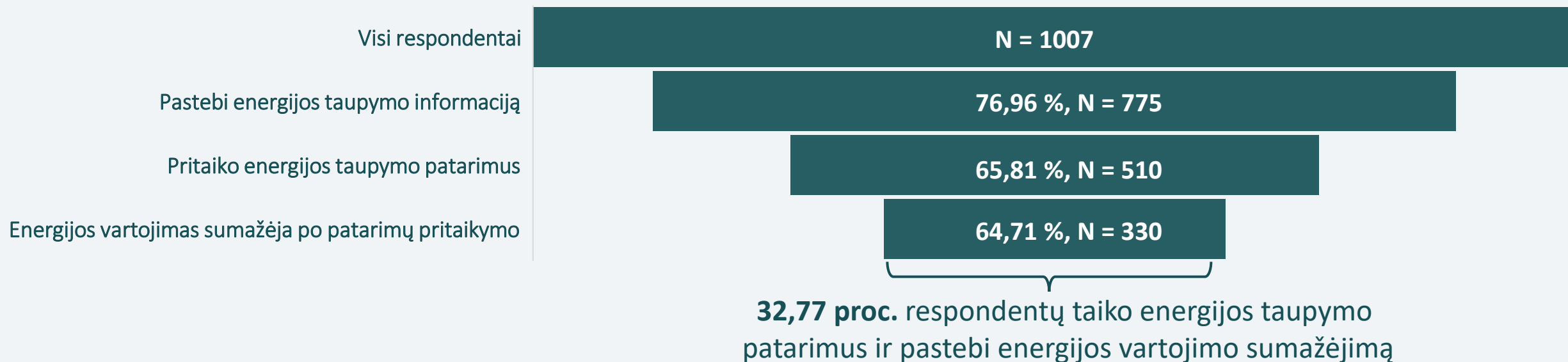
Galimas sutaupymas* įgyvendinus priemones 2024 m., GWh

* Energijos sutaupymas skaičiuojamas taikant teorinį energijos sutaupymų skaičiavimo koeficientą.

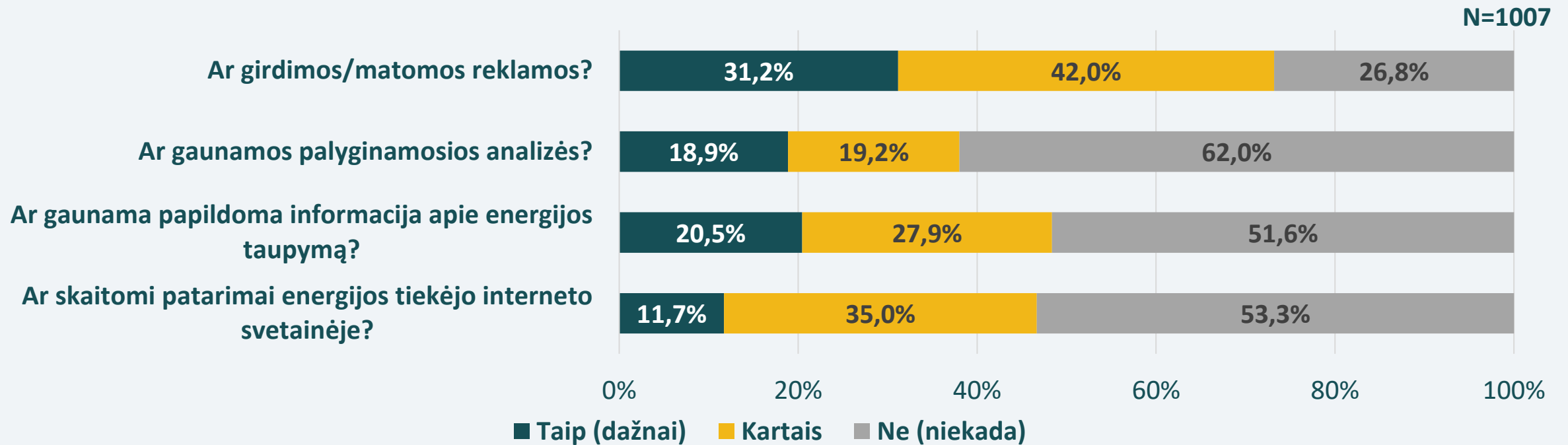
TREČDALIS VARTOTOJŲ SUTAUPO ENERGIJĄ, PRITAIKĘ ENERGIJOS VARTOJIMO TAUPYMO PATARIMUS

Energijos taupymo informacijos pritaikymo efektyvumas

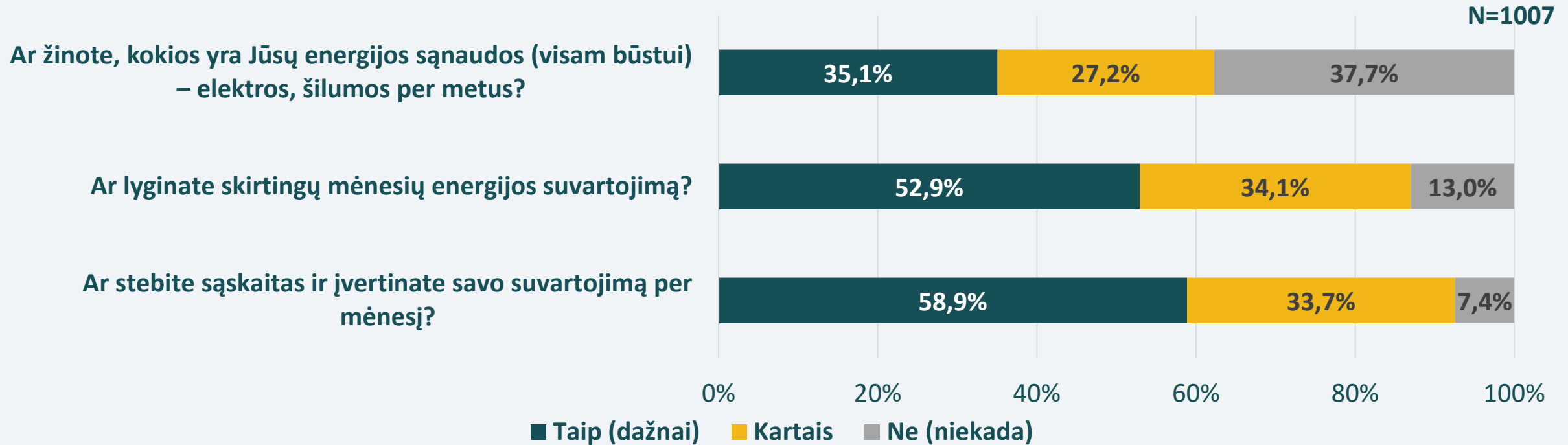
- **76,96 proc. respondentų teigia girdintys / matantys informaciją** apie energijos taupymo patarimus.
- Iš patarimus matančių respondentų **65,81 proc. teigia šiuos patarimus taikantys ir naudojančius**, siekiant sutaupyti energijos.
- Iš energijos taupymo patarimus taikančių respondentų **64,7 proc. pastebėjo energijos vartojimo sumažėjimą po jų pritaikymo.**
- Bendrai **32,77 proc.** visų respondentų, kurie pritaikė energijos taupymo patarimus, pastebėjo energijos vartojimo sumažėjimą.

ENERGIJOS TIEKĖJAI VARTOTOJUS DAUGIAUSIAI PASIEKIA REKLAMOMIS

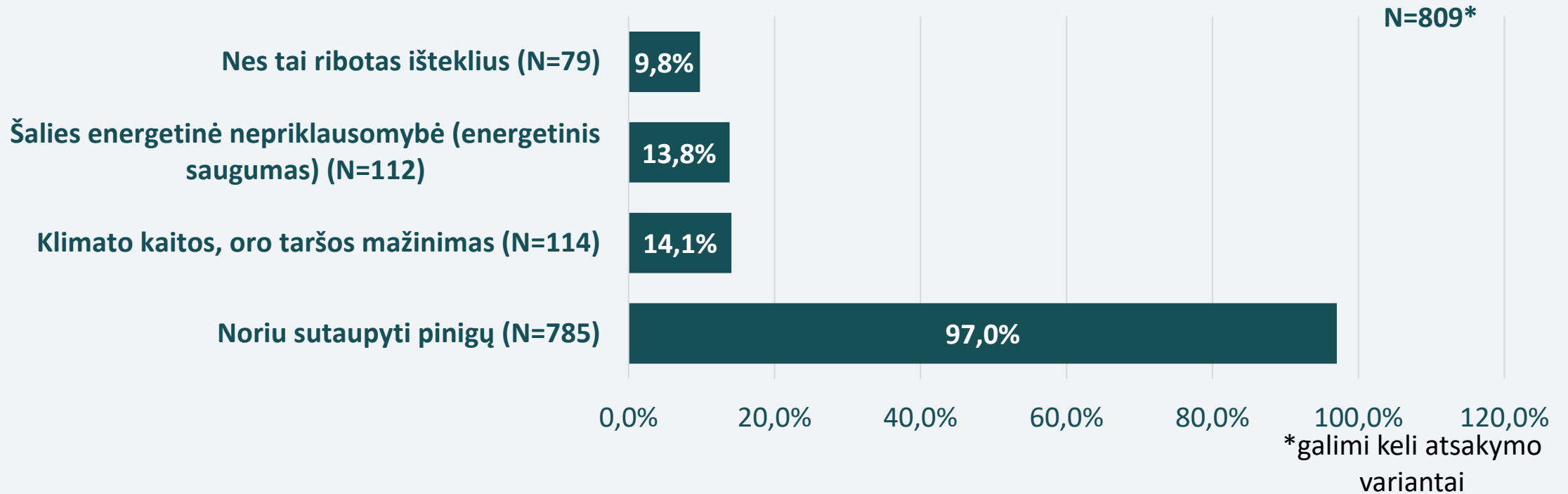
- **Veiksmingiausiai energijos tiekėjai informuoja vartotojus reklamomis – jas net 73,2 proc. respondentų dažnai arba kartais girdėjo/matė.**
- Energijos tiekėjai mažai išnaudoja kitus komunikavimo būdus.
- Išlaidų sumažėjimą, pritaikius iš energijos tiekėjo gaunamus patarimus, pastebėjo **11,1 proc.** respondentų.

DAUGIAU NEI PUSĖ VARTOTOJŲ STEBI SAVO ENERGIJOS SUVARTOJIMĄ

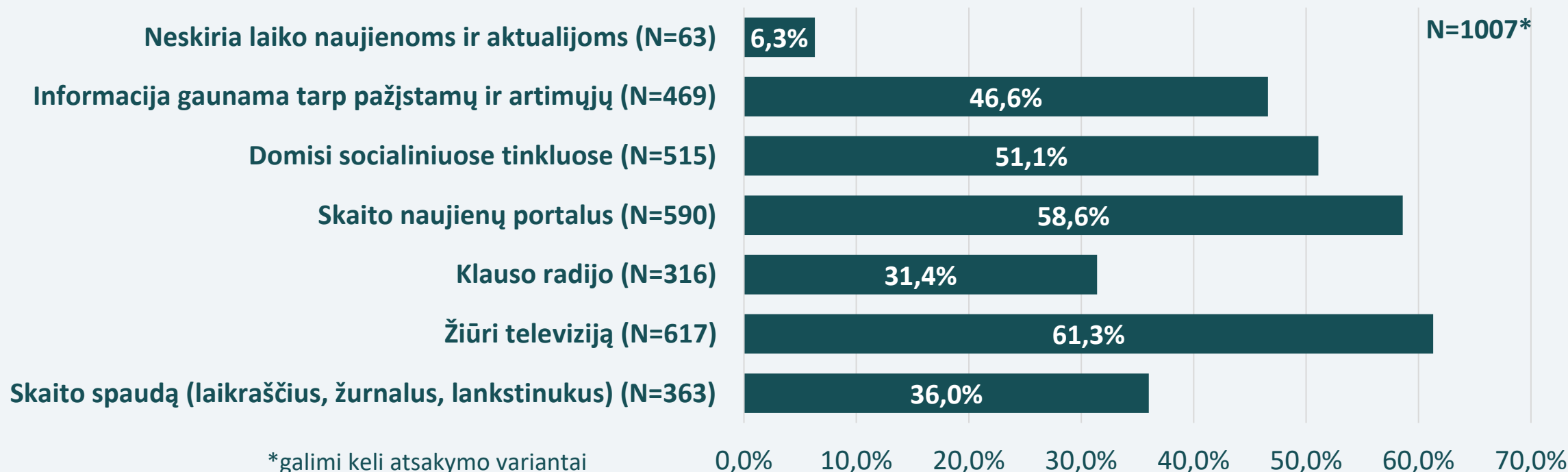
- **58,9 proc.** respondentų teigia, kad **stebi sąskaitas ir įvertina savo energijos suvartojimą per mėnesį.**
- **Skirtingų mėnesių energijos suvartojimą** dažniausiai arba visada **palygina 52,9 proc.** respondentų.
- **Metines energijos sąnaudas** (visam būstui) **apskaičiuoja ir įvertina** tik kiek daugiau nei trečdalis (**35,1 proc.**) respondentų.

GYVENTOJUS TAUPYTI LABIAUSIAI SKATINA FINANSINĖ NAUDA

- **Absoliučios daugumos (97 proc.) pagrindinė taupymo priežastis – noras sutaupyti pinigų** (kaip vienintelis arba vienas iš tikslų).
- Po maždaug 14 proc. respondentų taip pat įvardino tikslą prisidėti prie klimato kaitos, oro taršos mažinimo bei šalies energetinės nepriklausomybės (energetinio saugumo).

DAUGIAUSIAI VARTOTOJAI INFORMACIJĄ SEKA TELEVIZIJOJE BEI NAUJIENŲ PORTALUOSE

- Daugiausiai respondentai seka naujienas ir aktualijas žiūrėdami televiziją (**61,3 proc.**), skaitydami naujienų portalus (**58,6 proc.**) ir naršydami socialinius tinklus (**51,1 proc.**)
- Jauniausi respondentai (**18–34 m.**) – labiausiai pasiekiami per **socialinius tinklus** ir **naujienų portalus**.
- Vidutinio amžiaus (**35–54 m.**) – pasiekiami įvairiais kanalais: **TV, naujienų portalai, socialiniai tinklai**, tačiau **dominuoja naujienų portalai**.
- Vyresni (**>55 m.**) – pasiekiami tradiciniais kanalais: **televizija, radijas, spauda**, tačiau dominuoja **televizija**.

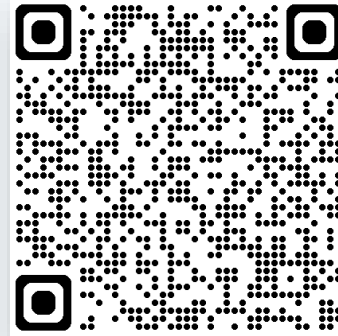
ENERGIJOS TAUPYMO GAIRĖS: PAPRASTI ŽINGSNIAI, KAIP SUMAŽINTI ENERGIJOS SĄNAUDAS

Gairės skirtingiems sektoriams:

Namų ūkiai

Energijos taupymo gairės namų ūkiams

Viešasis sektorius

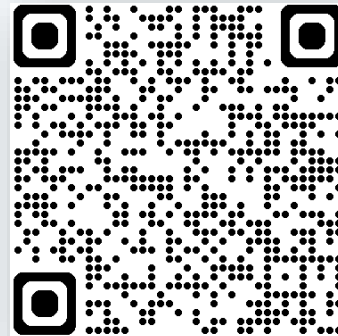

Pramonės sektorius

Paslaugų sektorius

Energijos taupymo gairės viešajam, pramonės ir paslaugų sektoriams

Igyvendinimo grafikas – trumpalaikės, mažai pastangų reikalaujančios užduotys, skirtos nedelsiant sutaupyti lėšų, ir ilgalaikiai veiksmai, skirti tvariam tobulinimui.

Energijos taupymo potencialas – numatomas energijos taupymo diapazonas nuo mažiausio iki didžiausio procento.

Investicijų poreikiai – numatomas išlaidų diapazonas – nuo jokių investicijų iki didelių kapitalo išlaidų reikalaujančių veiksmų.

Pastangų lygis – numatomas darbo krūvis – nuo mažai pastangų reikalaujančių užduočių iki veiksmų, kuriems atlikti reikia daug laiko ir išteklių.

Elektromobilių įsigijimas:

- elektromobilio energijos sąnaudos tam pačiam nuvažiuotam atstumui yra daug mažesnės, palyginti su įprastu automobiliu, turinčiu vidaus degimo variklį;
- pakeitus seną automobilį į elektromobilį galima sutaupyti 35–55 proc. energijos.

Daugiabučių gyvenamųjų namų modernizavimas:

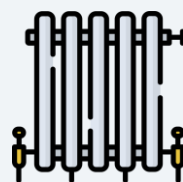
- išorinių sienų apšiltinimas leidžia efektyviai sumažinti energijos nuostolius į aplinką ir šilumos energijos suvartojimą;
- modernizavus pastatą galima sutaupyti 30–50 proc. energijos.

Individualių gyvenamųjų namų modernizavimas:

- sandarumo užtikrinimas;
- pastato išorės apšiltinimas;
- antrų lauko durų įrengimas sumažina šilumos nuostolius;
- modernizavus pastatą galima sutaupyti 30–50 proc. energijos.

ELGSENOS KEITIMAS, PADEDANTIS SUMAŽINTI ŠILUMOS VARTOJIMĄ NAMUOSE:

Šildymo prietaisų kuo efektyvesnio veikimo užtikrinimas:

- šildymo prietaisų (radiatorių) neužstatyti baldais ar kitais daiktais;
- nuvalyti dulkes nuo šildančių paviršių;
- parinkti tinkamą langų užuolaidų ilgį;
- už radiatoriaus sienos plotą uždengti refleksinės medžiagos dangą.

Tinkamas namų vėdinimas:

- vėdinti pagal poreikį;
- šaltuoju metų laiku nepalikti ilgai atidarytų langų ir durų;
- viryklės gartraukį naudoti tik gaminant valgį.

Šilumos nuostolių mažinimas:

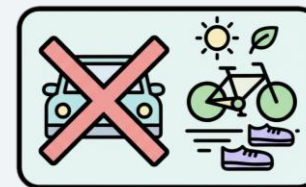
- pašalinti nesandarumus (languose, palangėse, duryse);
- sureguliuoti langų varstymo mechanizmus;
- panaudoti sandarinimo juostas (languose, duryse).

ENERGIJOS TAUPYMAS PRASIDEDA NUO MŪSŲ KASDIENIŲ ĮPROČIŲ – NET MAŽI PASIRINKIMAI GALI ATNEŠTI DIDELIUS POKYČIUS

Efektyvus skalbimo mašinos naudojimas:

- skalbiant pilną skalbimo mašiną, galima sutaupyti iki **33 Eur per metus**;
- skalbti šaltame vandenyje (jei galima pagal skalbiklių poveikį) – sumažinamos elektros sąnaudos apie 90 proc., galima sutaupyti iki **60 Eur per metus**;
- tobulėjant technologijoms, pagal galimybes, keisti skalbimo mašiną nauja (jei mašinos amžius viršija 10 metų). Naujos skalbimo mašinos naudoja iki 25 proc. mažiau energijos ir iki 33 proc. mažiau vandens vienam skalbimo ciklui.

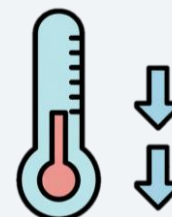
Vieną savaitgalio ar švenčių laikotarpio dieną nesinaudoti automobiliu:

- nesinaudojant automobiliu didžiuosiuose miestuose, vidutinė rida sumažėtų 47,6 km per dieną. Galimas sutaupymas – iki **233 Eur per metus**.
- žymią judumo dalį sudaro trumpos kelionės, kurių atstumas – iki 3 km. Trumpos kelionės sudaro ne mažiau kaip 20 proc. viso judumo automobiliu, o pusės jų galima atsisakyti ir pasirinkti eiti pėsčiomis arba važiuoti dviračiu, paspirtuku ir pan. Prognozuojamas sutaupymas – iki **123 Eur per metus**.

Efektyvus indaplovės naudojimas:

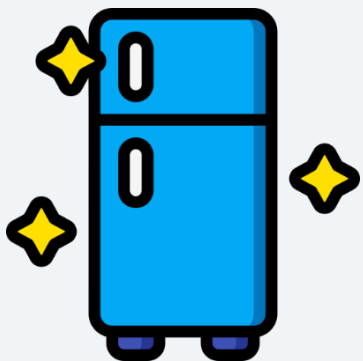
- naudoti *eko* režimą – taupusis režimas leidžia sumažinti elektros suvartojimą 25 proc. dėl žemesnės vandens temperatūros. Jei indaplovė per metus naudojama nuo 50 iki 150 kartų, tuomet galima sutaupyti **nuo 4 iki 12 Eur per metus**.

Temperatūros patalpose sumažinimas:

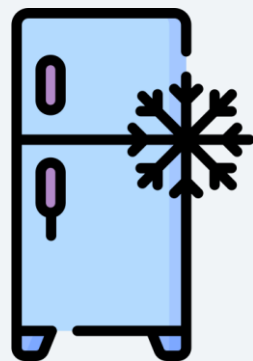
- sumažinus temperatūrą 1 laipsniu, vidutiniškai per metus sutaupoma 5 proc. energijos – iki **27 Eur**;
- išvykus iš namų arba naktimis sumažinus temperatūrą iki 17–18 laipsnių, sutaupoma 5–7 proc. šilumos (**apie 27–38 Eur**) per metus, palyginti su patalpose įprastai palaikoma 20 laipsnių temperatūra.

VIENODŲ PRIETAISŲ METINĖS ENERGIJOS SAŪNAUDOS GALI SKIRTIS KELIS KARTUS

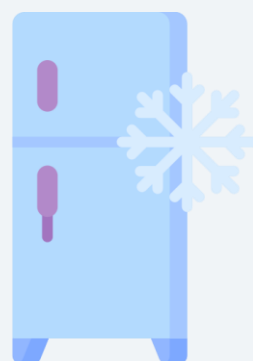
A

109 kWh/metus
~27 Eur/metus

C

157 kWh/metus
~39 Eur/metus

F

253 kWh/metus
~63 Eur/metus

* 200 l šaldytuvas ir 70 l šaldymo kamera, elektros en. kaina 0,25 Eur/kWh

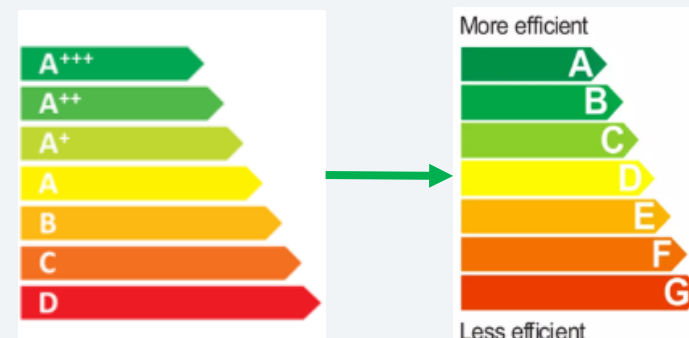
A klasės šaldytuvas vartoja energijos du kartus mažiau nei F klasės šaldytuvas.

Nuo 2021 m. kovo mėn. vietoj anksčiau naudotų A+++ ← D klasių pagal energijos vartojimo efektyvumo skalės sistemą naudojamos tik A ← G klasės*.

Ši nauja sistema taikoma šioms gaminių grupėms:

- šaldytuvams;
- indaplovėms;
- Skalbimo mašinoms;
- televizoriams;
- elektros lemputėms ir šviestuvams.

Naujas energijos efektyvumo ženklavimas

Iki 2021 m. kovo 1 d.

Nuo 2021 m. kovo 1 d.

LIETUVOS
ENERGETIKOS
AGENTŪRA

www.ena.lt

www.linkedin.com/company/ltena/

